

Udkast til lovforslag om udvidelse af landevejsprincippet m.v.

Enhed
Opgaver og Struktur

Sagsbehandler
Mona Boel Østergaard

Koordineret med

Sagsnr.
2017 - 237

Doknr.
441314

Dato
27-02-2017

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner

(Udvidelse af landevejsprincippet for biler, passagerer m.v. til og fra visse øer m.v.)

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. XXX af YYY, foretages følgende ændringer:

1. § 21 b, stk. 2, affattes således:

»Tilskuddet efter stk. 1 udgør 68,4 mio. kr. i 2017, 74,3 mio. kr. i 2018 og 80,1 mio. kr. årligt fra 2019. Tilskuddet reguleres fra tilskudsåret 2018 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.«

2. § 21 b, stk. 4, affattes således:

»De kommuner, der modtager tilskud efter stk. 1, kan anvende tilskuddet hele året med undtagelse af perioden fra den sidste lørdag i juni og 6 uger frem, inkl. lørdag og søndag i umiddelbar forlængelse heraf.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2017.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Regeringen ønsker at skabe vækst og udvikling i hele landet. Færgebetjeningen af de små øer og ø-kommunerne udgør en central del i indsatsen for at skabe vækst og udvikling i lokalsamfundene og dermed for at tilvejebringe grundlaget for at bevare og udvikle velfungerende helårssamfund.

Som del af aftalen af 18. november 2016 om finanslovsaftalen for 2017 indgår et initiativ om billigere ø-færger gennem en udvidelse af »landevejsprincippet«. Bag initiativet stod den daværende regering (Venstre), Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. Det fremgår bl.a. af finanslovsaftalen, at aftaleparterne ønsker at øge den trafikale ligestilling og derfor er enig om en gradvis nedsættelse af færgetakster for biler, passagerer m.v. til og fra øerne frem mod 2020.

Med aftalen om finansloven for 2017 afsættes der en ramme på 20 mio. kr. i 2017, 30 mio. kr. i 2018, 40 mio. kr. i 2019 og 40 mio. kr. i 2020 og frem til en gradvis nedsættelse af færgetaksterne til og fra øerne. Der ydes med de nye midler finansiering til en gradvis indførelse af et fuldt landevejsprincip for hele året, bortset fra højsæsonen.

Ved et landevejsprincip forstås, at billetprisen for at sejle med en færge svarer til omkostningen ved at køre en tilsvarende strækning på landevej.

Initiativet udmøntes for de statslige ruters vedkommende af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og for de øvrige ruters vedkommende af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Lovforslaget udmønter initiativet om tilskud til lavere færgetakster for passagerbefordring i forhold til de ikke-statslige færgeruter. Med lovforslaget forhøjes det gældende tilskud til kommuner til nedsættelse af færgetakster for biler, passagerer m.v. til og fra visse øer. Endvidere udvides perioden, hvor de omfattede kommuner kan anvende tilskuddet, til at gælde hele året, bortset fra højsæsonen.

Tilskud til lavere takster for passagerbefordring på de statslige færgeruter til Bornholm og Samsø ydes af transport-, bygnings- og boligministeren. Tilskud til statslige færgeruter vil blive reguleret gennem kontrakter mellem Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og de operatører, der besejler de pågældende ruter.

For de statslige færgeruter indgår Transport-, Bygnings- og Boligministeriet kontrakter med den operatør, som varetager driften af færgeruten. Operatøren modtager et tilskud, som fastsættes i forbindelse med udbuddet, og for dette skal operatøren opfylde samtlige kontraktvilkår. Det gælder også vilkår for billetpriser. De indgåede kontrakter betyder, at prisreduktionerne skal forhandles med operatøren og dermed ikke nødvendigvis vil kunne øremærkes til bestemte perioder af året for de statslige færgeruter.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Med lov nr. 648 af 8. juni 2016 om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner vedtog Folketinget at etablere en tilskudsordning vedrørende nedsættelse af færgetakster for biler, passagerer m.v. til og fra visse øer. Ordningen er målrettet de perioder, der grænser op til skolerne sommerferie, de såkaldte skuldærsæsoner. Ordningen trådte i kraft den 1. august 2016. De nærmere regler for udmøntningen af ordningen er fastsat i Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1057 af 29. juni 2016 om nedsættelse af færgetakster for biler, passagerer m.v. til og fra visse øer.

Med § 21 b, stk. 1, i loven om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner har økonomi- og indenrigsministeren hjemmel til at yde et årligt tilskud til nedsættelse af færgetakster for biler, passagerer m.v. til og fra visse øer.

I henhold til § 21 b, stk. 2, udgør det nuværende årlige tilskud 56,7 mio. kr. (2017 pl). Tilskuddet reguleres én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

I henhold til § 21 b, stk. 4, kan kommunerne anvende tilskuddet efter stk. 1 i perioden 16. marts - 30. november, dog med undtagelse af perioden fra den sidste lørdag i juni og 6 uger frem, inkl. lørdag og søndag i umiddelbar forlængelse heraf.

2.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser

Lovforslaget bygger videre på principperne for den eksisterende ordning for tilskud til nedsættelse af færgetakster for biler, passagerer m.v. til og fra visse øer.

Den nuværende ordning for nedsættelse af færgetakster for passagerbefordring har form af en generel ramme for den konkrete udmøntning uden en detailregulering af færgetaksterne på de forskellige færgeruter. Kommunerne har således stor lokal handlefrihed i tilrettelæggelsen af ordningen.

Den nuværende ordning bygger på, at færgebetjeningen af de små øer er et kommunalt anliggende. Det er den enkelte kommune, som selv træffer beslutning om sejlru-ter, fartplaner, takster m.v. for den pågældende færgerute. De kommunale færgeruter er således karakteriseret ved at have en meget forskellig prisstruktur og prisniveau, herunder forskellige rabatordninger.

2.3. Den foreslåede ordning

Lovforslaget indebærer en forhøjelse af det nuværende tilskudsbeløb således, at der frem mod 2019 sker en gradvis indførelse af et fuldt landevejsprincip, med undtagelse af højsæsonen.

Med lovforslaget forhøjes tilskuddet for de ikke-statslige færgeruter til 68,4 mio. kr. i 2017, 74,3 mio. kr. i 2016 og 80,1 mio. kr. årligt fra 2019.

Der foreslås endvidere en ændring af periodeafgrænsning for anvendelsen af tilskud- det således, at kommunerne får mulighed for at anvende tilskuddet hele året, med undtagelse af skolernes sommerferie.

Initiativet om en udvidelse af perioderne med lavere færgetakster for biler, passagerer m.v. vil yderligere stimulere udviklingen i turismen og bosætningen på øerne.

Udvidelsen af landevejsprincippet betyder ingen ændringer i øvrigt for tilskudsordnin- gen vedrørende nedsættelse af færgetakster for passagerbefordring til og fra øer.

Lovforslaget ændrer således ikke ved den eksisterende afgrænsning af øer, som er omfattet af tilskudsordningen til nedsættelse af færgetakster for biler, passagerer m.v.

Som det gør sig gældende for de nuværende tilskud, vil de nye midler til nedsættelse af færgetakster for passagerbefordring ikke kunne anvendes til andre formål.

Det er ligeledes fortsat en forudsætning for udbetaling af tilskud, at kommunen udar- bejder en tilfredsstillende redegørelse for anvendelsen af det samlede tilskud i det regnskabsår, der ligger forud for det år, hvor tilskuddet udmeldes.

Det forudsættes endvidere fortsat, at kommunerne anvender eventuelle overskydende midler i det efterfølgende kalenderår til nedsættelse af færgetakster.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indebærer udgifter for staten på 11,7 mio. kr. i 2017, 17,6 mio. kr. i 2018 og 23,4 mio. kr. årligt fra 2019 i tilskud til de omfattede kommuner til en nedsættelse af færgetakster for passagerbefordring til og fra visse øer. Der er ingen administrativ merbelastning for staten i forbindelse med en forhøjelse af tilskudsbeløbet.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den xx. februar til den xx. marts 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Assens Kommune, Bornholms Regionskommune, Danmarks Rederiforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Regioner, Fanø Kommune, Friluftsrådet, Færgesekretariatet, Faaborg-Midtfyn Kommune, Haderslev Kommune, Hedensted Kommune, Holbæk Kommune, HORESTA, Horsens Kommune, Håndværksrådet, Kalundborg Kommune, KL, Langeland Kommune, Lolland Kommune, Læsø Kommune, Norddjurs Kommune, Odder Kommune, Sammenslutningen af Danske Småøer, Samsø Kommune, Skive Kommune, Slagelse Kommune, Småøernes Færgeselskaber, Struer Kommune, Svendborg Kommune, Visit Denmark, Ærø Kommune, Aabenraa Kommune og Aalborg Kommune.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindredgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser / merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Udgifter for staten på 11,7 mio. kr. tilskud til kommuner i 2017 og 17,6 mio. kr. årligt i 2018 og 23,4 mio. kr. årligt fra 2019.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I henhold til § 21 b, stk. 2, i loven om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner udgør det årlige tilskud til lavere færgetakster for passagerbefordring til de ikke-statslige færgeruter samlet 56,7 mio. kr. (2017 pl). Tilskuddet reguleres én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

I forbindelse med etableringen af den gældende tilskudsordning blev tilskuddet fordelt mellem de omfattede kommuner og færgeruter med udgangspunkt i et beregnet tilskudsbehov for hver enkelt færgerute.

Tilskuddet er udtryk for et teknisk beregnet finansieringsbehov for de enkelte færgeruter ved en nedsættelse af færgetakster for passagerbefordring til og fra øer, hvis alle billetter blev afregnet efter et landevejsprincip.

Med aftalen om finansloven for 2017 er der afsat en ramme på 20 mio. kr. i 2017, 30 mio. kr. i 2018, 40 mio. kr. i 2019 og 40 mio. kr. i 2020 og frem til en gradvis nedsættelse af færgetaksterne til og fra øerne.

Med de nye tilskudsmidler kan der indføres et fuldt landevejsprincip for hele året, bortset fra højsæsonen.

De nye tilskudsmidler fordeles mellem de ikke-statslige og statslige færgeruter på grundlag af den eksisterende fordelingsnøgle. Det betyder, at de ikke-statslige færger tegner sig for 11,7 mio. kr. i 2017, 17,6 mio. kr. i 2018 og 23,4 mio. kr. årligt fra 2019, mens tilskuddet for de statslige færgeruter udgør 8,3 mio. kr. i 2017, 12,4 mio. kr. i 2018 og 16,6 mio. kr. årligt fra 2019.

Med den foreslåede affattelse af bestemmelsen i § 21 b, stk. 2, fastsættes, at tilskuddet efter § 21 b, stk. 1, udgør 68,4 mio. kr. i 2017, 74,3 mio. kr. i 2018 og 80,1 mio. kr. årligt fra 2019. Tilskuddet reguleres fra tilskudsåret 2018 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Forhøjelsen af tilskuddet i 2017 udmøntes fuldt ud i andet halvår af 2017.

Den foreslåede bestemmelse giver økonomi- og indenrigsministeren hjemmel til at yde et højere tilskud, som består af det gældende tilskud tillagt de nye midler til de ikke-statslige færgeruter.

Den eksisterende fordelingsnøgle for fordelingen af tilskuddet til de ikke-statslige færgeruter mellem de omfattede kommuner vil også finde anvendelse for de nye midler til en udvidelse af landevejsprincippet.

Om baggrunden for bestemmelsen henvises til de almindelige bemærkninger under afsnit 2.

Til nr. 2

I henhold til § 21 b, stk. 4, i loven om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner skal de kommuner, som modtager tilskud efter stk. 1, anvende tilskuddet til takstnedsættelse inden for perioden 16. marts – 30. november med undtagelse af perioden fra den sidste lørdag i juni og 6 uger frem, inkl. lørdag og søndag i umiddelbart forlængelse heraf.

Med initiativet i aftalen om finansloven for 2017 er der afsat midler til, at landevejsprincippet udvides til også at gælde vinterperioden.

Med den foreslåede affattelse af § 21 b, stk. 4, fastsættes, at de kommuner, der modtager tilskud efter stk. 1, kan anvende tilskuddet hele året med undtagelse af perioden fra den sidste lørdag i juni og 6 uger frem, inkl. lørdag og søndag i umiddelbar forlængelse heraf.

De hidtidige begrænsninger i de perioder, hvor tilskuddet kan anvendes, bortfalder således, dog med undtagelse af skolernes sommerferie, hvor der heller ikke efter de gældende regler er mulighed for at anvende tilskuddet til nedsættelse af færgetakster.

Det betyder, at en kommune selv kan beslutte, om tilskuddet skal anvendes over en kortere eller længere periode i løbet af året, bortset fra skolernes sommerferie. Hvis tilskuddet anvendes over en kortere periode, kan nedsættelsen af færgetaksterne i givet fald blive højere. Samtidig kan en kommune beslutte at fordele takstnedsættelsen forholdsmæssigt forskelligt på de enkelte billettyper.

Den enkelte kommune har således fortsat stor fleksibilitet i den lokale tilrettelæggelse af tilskudsordningen.

Det er ikke muligt at vurdere, hvor meget færgetaksterne vil falde i vinterperioden som følge af udvidelsen af landevejsprincippet. Det vil bl.a. afhænge af sejlafstanden, prisstrukturen, den lokalt fastsatte periode for takstnedsættelser og det nuværende prisniveau, herunder rabatordninger, på de enkelte færgeruter.

Om baggrunden for bestemmelsen henvises til de almindelige bemærkninger under afsnit 2.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 2017.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1
	I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørel-

	se nr. 798 af 24. juni 2013, som ændret bl.a. ved lov nr. 582 af 4. maj 2015 og lov nr. 648 af 8. juni 2016, og senest ved lov nr. 649 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:
<p>§ 21 b. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Tilskuddet efter stk. 1 udgør 28,4 mio. kr. i 2016 og 55,6 mio. kr. årligt fra 2017. Tilskuddet reguleres fra tilskudsåret 2017 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.</p> <p><i>Stk. 3.</i> ---</p> <p><i>Stk. 4.</i> De kommuner, der modtager tilskud efter stk. 1, skal anvende tilskuddet til takstnedsættelse, jf. stk. 1, inden for perioden 16. marts – 30. november med undtagelse af perioden fra den sidste lørdag i juni og 6 uger frem, inkl. lørdag og søndag i umiddelbar forlængelse heraf.</p>	<p>1. § 21 b, stk. 2, affattes således: »Tilskuddet efter stk. 1 udgør 68,4 mio. kr. i 2017, 74,3 mio. kr. i 2018 og 80,1 mio. kr. årligt fra 2019. Tilskuddet reguleres fra tilskudsåret 2018 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.«</p> <p>2. § 21 b, stk. 4, affattes således: »De kommuner, der modtager tilskud efter stk. 1, kan anvende tilskuddet hele året med undtagelse af perioden fra den sidste lørdag i juni og 6 uger frem, inkl. lørdag og søndag i umiddelbar forlængelse heraf.«</p>
	§ 2
	Loven træder i kraft den 1. august 2017.